

[Steen.]

ningen af disse både ønskelige og nødvendige opgaver, til fremme af hele den udvikling, som dette forudsætter, vil Danmark gerne yde sin hjælp. Jeg siger udtrykkeligt og med overlæg „hjælp“, for vi kan ikke løse opgaven, det kan kun det grønlandske folk selv. Men vi kan yde en hjælp, der på forskellige områder gør det muligt for dem selv at løse den.

Hvorledes denne hjælp bedst og mest hensigtsmæssigt kan stilles til rådighed for det forestående reformarbejde i Grønland, har nu været genstand for en kommissionsbehandling, og den af grønlændere og danske enstemmigt afgivne betænkning er de råd i dette spørgsmål, som kommissionen har kunnet give. De lovforslag, vi i dag behandler, er udtryk for, at statsministeren har fulgt disse råd, og jeg anbefaler så indtrængende, som det er mig muligt, rigsdagen også at gøre det, selvfølgelig ikke hvad forslagens enkeltheder angår, men den linie for den fremtidige udvikling, som forslagene søger at afstikke. Det drejer sig om en rammelovgivning, en vidtgående bemyndigelse, indenfor hvilken det så bliver opgaven at søge virkeliggjort de ønsker, disse lovforslag er udtryk for.

Jeg har nogle bemærkninger til de enkelte lovforslag, men det ligger i sagens natur, at disse ikke er af kritisk karakter, men mere er ting, som jeg ønsker at fremhæve.

Hvad forslaget om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v. angår, betyder dette forslag, at grønlænderne for fremtiden selv gennem deres folkevalgte repræsentanter får en større indflydelse på landets anliggender, og ved ophævelse af den nugældende sysselrådsordning får til gengæld de danske, der opholder sig i landet, kun mulighed for at øve indflydelse i kraft af den tillid, befolkningen vil vise dem ved at vælge dem eller ved at tilkalde dem og gøre brug af deres sagkundskab.

I § 3 møder vi så spørgsmålet om valgretsalderen. Det må jo siges at være naturligt, at vi tilstræber en ordning med den samme valgretsaldere i Grønland som hernede, men det virker unægtelig noget ejendommeligt, at for at nå dette må vi foreslå valgretsalderen for Grønland højere, end den er i dag. Den nuværende valgretsaldere på 22 år må vi foreslå forhøjet til 23 år, for at grønlænderne derigennem kan komme på linie med danskerne, og så kommer vi endda kun på linie med hinanden, hvad den laveste af de tre valgretsalde, vi har her i Danmark, angår, valgretsalderen til de kommunale råd. Vi har ved siden af stadig

en valgretsaldere til dette høje ting, der er 3 år højere end den, grønlænderne har, og 2 år højere end den, vi foreslår de skal have, og en valgretsaldere til landstinget, der er 12 år højere. Den urimelighed burde inspirere den højtærede statsminister til sammen med formanden for forfatningskommissionen alvorligt at overveje, om ikke den kommission, der nu arbejder på femte år, snart burde gøre sit arbejde færdigt. Det er kun glædeligt, at det nu skal gå fremad i Grønland, men det var også ganske rart, om vi selv kunne følge med tidens naturlige udvikling.

Reglerne vedrørende Grønlandsudvalget, om to tilforordnede for det grønlandske landsråd tror jeg vil være hensigtsmæssige i retning af at skabe en ønskelig kontakt mellem landsrådet og rigsdagen.

I forbindelse med forslaget om skolevæsenet har jeg det håb, at dygtige danske lærerinder og lærere i fornødent omfang vil tage en gerning op i den grønlandske skole, hvad der er en forudsætning for den udveksling, vi tilstræber, ligesom jeg håber, at et betydeligt antal af unge dygtige grønlændere vil benytte sig af den adgang, der ifølge lovforslagets § 22 gives dem til at få en videre uddannelse hernede, ikke alene ved vore højere skoler, men også til dygtiggørelse indenfor håndværk, handel o. s. v., en uddannelse, der senere vil kunne komme det grønlandske samfund tilgode.

Når vi nu fritager den grønlandske kirkes tjenere for en del af det betydelige arbejde, der hidtil har påhvilet dem også i forbindelse med skolens gerning, er det ikke alene, fordi det passer bedst med den foreslåede opbygning af skolevæsenet, men også ud fra ønsket om, at de frigjorte kræfter må komme det kirkelige liv og menighedslivet i landet tilgode.

Lovforslaget vedrørende sundhedsvæsenet tilsigter en betydelig indsats, både forebyggende og helbredende, og det er alle bekendt, at dette er hårdt tiltrængt. Men jeg lægger i den forbindelse stor vægt på, at vi hurtigst muligt får klaret, så godt som det er muligt, spørgsmålet om vandforsyningen og spørgsmålet om tidssvarende boliger.

Angående lovforslaget om Den kgl. grønlandske Handel, ja, så skal jo nu monopolets tid være forbi, men den forestående overgang til andre handelsformer er meget forsigtig, og det finder jeg rigtig. Der står i § 1, at Den kgl. grønlandske Handel har til opgave at sikre Grønlands forsyning med forbrugsvarer og erhvervsredskaber. Jeg finder det nødvendigt, at det foreløbig